

Disse kommuner har gældsat sig mest

Samlet har kommunerne større lån end for fem år siden, men nogle har dog valgt en anden retning. Det gælder blandt andet Nyborg, der har valgt at afvikle sin gæld.

Lånene er vokset hos kommunerne. Samsø har blandt andet skullet bruge penge på et færgerederi.

Foto: Jens Øster-Mortensen / Polfoto

lån

Af Jens Holm
jens@kommunen.dk

Når kommunerne finansierer anlægsudgifter til alt fra ældreboliger over havneanlæg til skoler, sker det i stigende grad for lånte penge.

Set over de seneste fem år har kommunerne nemlig samlet øget gælden til eksempelvis banker, kreditforeninger og forsikringsselskaber.

I 2013 havde kommunerne gennemsnitligt stiftet langfristet gæld for 17.518 kr. per borger i 2013 mod 18.270 kr. i 2017.

Det viser tal fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, som *Kommunen* har trukket.

To af de steder, hvor gældsposterne er øget mest markant over de seneste fem år, er Samsø og Gentofte, mens

andre kommuner simpelthen har valgt at afvikle hele deres gæld i samme periode.

Ville ikke udlicitere

Samsø markerer sig som den kommune, som har øget sin langfristede gæld mest. I 2013 var gældsposten 40.653 kr. per borger mod 125.270 kr. i 2017 - en stigning på 208 procent.

- Det er sket, fordi vi har oprettet vores eget kommunale færgerederi, og så har vi investeret massivt i to færgehavne blandt andet for at forkorte sejladstiden til Sjælland, forklarer Marcel Meijer (S), borgmester på Samsø.

Kommunen besluttede at stifte sit eget rederi til overfarten mellem Samsø og Jylland efter en fejlslagen udbudsrunde, hvor kommunen kun modtog ét tilbud på opgaven.

Et tilbud, der ifølge Samsø

Kommunes egen kontrolbergrning ville femdoble udgifterne.

- Jeg ved godt, at gælden er væsentligt større end i andre kommuner, men i dag har vi fuldstændig frihed til at styre færgen og kan selv foretage ændringer, som vil være nødvendige, efterhånden som samfundet ændrer sig. Havde vi tegnet en 10-årig kontrakt med et privat rederi, så skulle de have penge for at foretage ændringer, hver gang der skulle opstå et behov for det, forklarer Marcel Meijer.

Alternativet er mere skat

På andenpladsen ligger Gentofte, der har øget den langfristede gæld med 7.236 kr. per borger i 2013 til 17.718 kr. i 2017 - en stigning på 145 procent.

- Kommunen optager kun lån, som tilbagebetales af brugerne enten via takster eller via en husleje, og det er primært lån til ældreboliger, plejeboliger, fjernvarmeudbygning og til ikke-kommunale udgifter, eksempelvis til udvidelse af Skovshoved Havn, forklarer Hans Toft (K), borgmester i Gentofte Kommune, og fortsætter:

- Det er fjernvarmebrugerne, der betaler det via takster, og det samme gælder for plejehjemmene og plejeboligerne. Så længe der er folk, der bor i ældreboligerne og plejeboligerne, så betaler de selv de lån. Lånene er i gæseøjne kommunen uvedkommende.

Borgmesteren understreger, at risikoen ved at optage langfristet gæld til netop ældreboliger er nærmest ikke-eksisterende, da det næppe er et realistisk scenarie, at kommunen pludselig skulle stå uden ældre, der skal bo i boligerne.

- Alternativet ville jo være, at kommunen skulle låne penge ud til det for at få det op at stå. Det betyder, at vi skulle sætte skatten op, og vi vil ikke sætte skatten op for at

“Når vi ikke har nogen gæld, så har vi heller ikke nogen forpligtelse på afdrag og renter, og det betyder, at vi sparer et større millionbeløb på at undgå vedligeholdelsen af gælden.”

Kenneth Muhs (V), borgmester i Nyborg Kommune

agere bank, siger Hans Toft.

Her er gælden afviklet

I den helt modsatte ende af skalaen findes Nyborg, der har valgt at afvikle så godt som sin al langfristede gæld.

- Vi solgte en række aktier i vores el- og forsyningsområde. Her skulle vi beslutte, om pengene skulle bruges til enten investeringer på anlægssiden eller på at afdrage vores gæld, forklarer borgmester i Nyborg Kenneth Muhs (V).

Kommunalbestyrelsen valgte at afdrage gælden fremfor at bruge pengene fra aktiesalget til anlægsinvesteringer.

- I 2001 var Nyborg en af de mest forgældede kommuner i Danmark. Den gæld, vi er registreret for i dag, står ældreboligerne for, og her er det bestemt ved lov, at det er noget, som lejerne skal betale, og derfor kan vi ikke afvikle den, fortæller Kenneth Muhs.

I Nyborg var den langfristede gæld på 10.616 kr. pr. borger i 2013 mod 1.038 kr. i 2017.

- Når vi ikke har nogen gæld, så har vi heller ikke nogen forpligtelse på afdrag og renter, og det betyder, at vi sparer et større millionbeløb på at undgå vedligeholdelsen af gælden, siger Kenneth Muhs.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Susanne Eilersen (DF)**

ENSARTET KOMMUNESKAT OG VELFÆRDSNIVEAU

Dansk Folkeparti har vi stort fokus på et Danmark i balance, et Danmark, hvor man som borger kan forvente samme serviceniveau i velfærd.

De senere år har vi desværre set en skævvridning af vores landsdele i et A- og B-hold alt efter, hvor man bor i landet. Det gælder både på sundhedsområdet, hvor der er langt til sygehusene, hvor ambulancerne har en lang responstid, og hvor der er steder, hvor man ikke længere kan tage det for givet, at man kan få sin egen personlige huslæge, eller hvor der slet ikke er et lægehus, man kan henvende sig til.

Mange må affinde sig med at flytte langt efter et plejehjem og dermed væk fra vante omgivelser og pårørende, fordi plejehjemmet i lokalområdet er nedlagt.

Børnefamilier flytter fra området, da både dagtilbud og skole for længst er lukket - for ikke at tale om den lokale købmand. Dette efterlader mange små samfund med overvejende ældre borgere og folk, der er arbejdsløse, men også stavnsbundne, fordi de ikke kan sælge deres huse, da der ingen tilflyttere er til området.

Hvad har det så med kommuneskatten at gøre? Alt, fristes man til at sige. For der er stor forskel på, hvad borgerne betaler i skat fra kommune til kommune. De kommuner, der har den højeste skatteprocent, er de kommuner, der er økonomisk trængte grundet fraflytning, manglende arbejdspladser, flest borgere uden uddannelse og dermed mange på kontanthjælp og overførselsindkomster. Borgere, der ofte trækker meget på velfærden.

Det tvinger kommunerne til at sætte skatten op samtidig med, at de fortsat har udfordringer med at levere samme serviceniveau i velfærdsydelser. Det modsatte ser vi i de økonomisk solide kommuner, der - samtidig med at have en noget lavere skatteprocent - har mulighed for at levere et bedre serviceniveau på velfærdsområdet.

Derfor er vi i Dansk Folkeparti kommet med et forslag om at ensarte den kommunale skatteprocent sådan, at du, uanset hvor du som borger bor i landet, skal betale det samme og med rette forvente et nogenlunde ens serviceniveau på velfærdsområdet.

I Danmark har vi gennem generationer altid sigtet efter, at de bredeste skuldre bærer de tungeste byrder. Derfor kan vi ikke acceptere, at en kontanthjælpsmodtager på Langeland betaler op til 5 procent mere i kommuneskat end en direktør i Gentofte.”

Derfor kan vi ikke acceptere, at en kontanthjælpsmodtager på Langeland betaler op til 5 procent mere i kommuneskat end en direktør i Gentofte og så ydermere kan se frem til et lavere serviceniveau, når man får brug for hjælp fra det offentlige.

Derfor skal vi kigge på en helt ny udligningsordning for de 98 kommuner, en ordning, hvor vi ser på det samlede økonomiske behov for at levere en ordentlig service i alle landets kommuner. Vi skal sætte skatteprocenten og en fordelingsnøgle, der gør det muligt.

I Dansk Folkeparti er vi ikke bange for, at en centralisering af skatteprocenten skader det kommunale selvstyre, så kommunernes incitament til at effektivisere og nytænke går fløjten. Tværtimod vil kommunerne fortsat være interesseret i at fastholde og tiltrække nye borgere.

Den demografiske udvikling, presset på sundhedsudgifterne og borgernes forventninger til god velfærd, vil fortsat udfordre kommunerne til at tænke nyt og anderledes; det ændrer det kommunale selvstyre ikke ved.

TOP 10: Her er gælden øget mest på fem år

Kommune	2013	2017	Stigning (pct.)
Samsø Kommune	40.653	125.270	208
Gentofte Kommune	7.236	17.718	145
Jammerbugt Kommune	13.499	22.597	67
Læsø Kommune	26.795	43.602	63
Bornholms Kommune	12.369	16.701	35
Køge Kommune	14.537	19.404	33
Hjørring Kommune	18.233	23.532	29
Favrskov Kommune	10.066	12.924	28
Albertslund Kommune	19.018	24.337	28
Brønderslev Kommune	14.811	18.292	24

Tallene viser, hvor meget langfristet gæld kommunerne har pr. borger. Det vil sige gæld, som løber mere end ét år.

Kilde: Økonomi- og indenrigsministeriet.

» **Kommenter klummen på kommunen.dk**